

Novembre de 2007

escenari macroeconòmic

Previsions macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic per a Catalunya 2008

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Finances
Direcció General d'Anàlisi i Política Econòmica

Escenari macroeconòmic per a Catalunya 2008

El panorama econòmic mundial aquest estiu s'ha vist afectat per les turbulències financeres derivades de la morositat de les hipoteques d'alt risc als Estats Units i la crisi de liquiditat que han provocat en el mercat interbancari. Europa també s'ha vist afectada per aquesta situació arran del perill de contagi derivat de la tinença d'aquest tipus de valors en les carteres d'alguns bancs europeus.

La ràpida reacció del Banc Central Europeu i la Reserva Federal amb la injecció de recursos al sistema en diverses ocasions ha frenat la possible accentuació de les restriccions creditícies que es podrien derivar d'aquesta situació. Les decisions de la Reserva Federal de baixar mig punt els tipus d'interès i del Banc Central Europeu de mantenir-los, en contra del que es preveia abans de l'estiu, s'han orientat en el mateix sentit.

Encara és aviat per conèixer en quina mesura aquesta situació pot tenir impacte en l'economia real i les pressions que es puguin generar en el mercat creditici, ja que hi continuen havent incerteses en els mercats com fa palesa la seva elevada volatilitat.

L'FMI ha estat prudent en les seves prediccions, fetes a l'octubre, i el seu escenari central preveu que l'economia mundial no es veurà gaire afectada gràcies a l'impuls de les economies emergents, en especial la Xina, Índia i Rússia. Així, aquest organisme estima que enguany el creixement mundial serà del 5,2% i el 2008 s'alentirà lleugerament fins a un 4,8%. Aquesta previsió per al proper any és 4 dècimes inferior a la que va fer aquest mateix organisme al mes de juliol. En el cas del comerç mundial, les expectatives també són ara menys optimistes tant per al 2007 com per al 2008, i s'espera que el comerç mundial creixerà a un ritme similar els dos anys (6,6% i 6,7%, respectivament), per sota del rècord del 9,2% del 2006.

Previsions de creixement econòmic

(% de variació interanual del PIB)

	2006	2007 (p)	2008 (p)
Economia mundial	5,4	5,2	4,8
Economies avançades	2,9	2,5	2,2
Economies emergents i en desenvolupament	8,1	8,1	7,4
Estats Units	2,9	1,9	1,9
Japó	2,2	2,0	1,7
Xina	11,1	11,5	10,0
Índia	9,7	8,9	8,4
Llatinoamèrica	5,5	5,0	4,3
Rússia	6,7	7,0	6,5
UE-27	3,2	3,0	2,5
Regne Unit	2,8	3,1	2,3
Eurozona	2,8	2,5	2,1
Alemanya	2,9	2,4	2,0
França	2,0	1,9	2,0
Itàlia	1,9	1,7	1,3
Espanya	3,9	3,7	2,7
Espanya *	3,9	3,8	3,3

(p) Previsió

* Previsions del Govern espanyol

Font: FMI (World Economic Outlook, octubre 2007) i Ministeri d'Economia i Hisenda.

Les noves previsions de l'FMI centren la major revisió a la baixa en les economies avançades i especialment als Estats Units. En aquest darrer cas es preveu que les dificultats al mercat hipotecari allargaran la crisi immobiliària i això limitarà el creixement d'enguany i el del 2008 a un 1,9%.

Per a l'economia europea es preveu un creixement del 3% el 2007 i una desacceleració fins al 2,5% el 2008, mentre que en el cas de l'eurozona el creixement serà lleugerament inferior (del 2,5% i 2,1%, respectivament). Aquest alentiment de l'economia s'imputa en part a l'efecte contractiu que previsiblement tindrà la menor demanda dels EUA en les exportacions europees, que s'afegirà al derivat de l'alt nivell assolit per la cotització de l'euro. A curt termini no s'espera un canvi en aquesta dinàmica alcista de l'euro, atès que els experts creuen que el dòlar encara està sobrevalorat i el pes internacional d'aquest ajust recau ara per ara en la moneda europea. La part positiva d'aquesta situació és el menor cost que representa la factura energètica en un moment en què el petroli ha tornat a superar màxims i el barril Brent ha vorejat el 85 dòlars.

Les previsions de l'economia espanyola també s'han vist afectades pel nou context internacional, i així ho reflecteixen els diversos escenaris existents que tendeixen a situar el creixement de l'any vinent en un 3%, enfront del 3,7%-3,8% previst el 2007. Amb tot, les previsions de l'FMI, sota la hipòtesi d'un major efecte de la fi del cicle immobiliari, són inferiors (del 2,7%), mentre que l'escenari macroeconòmic del Govern preveu un creixement del 3,3%. Cal dir, però, que aquestes darreres estimacions s'han fet al mes de juliol, en una conjuntura internacional més optimista.

La dinàmica de l'economia espanyola és, juntament amb la de la zona euro, la que determina principalment les interrelacions comercials de l'economia catalana, molt oberta a l'exterior i també per aquest motiu molt sensible a l'evolució del seu entorn.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

% de variació interanual del PIB

		2006	2007(p)	2008 (p)
PIB pm	% variació real	3,9	3,7	3,0
PIB pm a preus corrents	Milions d'euros	195.284	208.842	221.828
Demanda interna	aportació al creixement	4,4	4,3	3,4
Despesa en consum de les llars	% variació real	3,6	3,4	2,9
Despesa en consum de les adm. públiques (1)	% variació real	4,9	5,7	4,8
Formació bruta de capital (2)	% variació real	6,4	6,1	4,0
Béns d'equipament i altres	% variació real	6,7	7,2	5,9
Construcció	% variació real	6,0	4,8	2,0
Saldo exterior	aportació al creixement	-0,5	-0,6	-0,4
Saldo amb l'estranger	aportació al creixement	-0,9	-0,6	-0,5
Exportacions de béns i serveis	% variació real	6,4	5,5	5,3
Importacions de béns i serveis	% variació real	7,3	5,9	5,4
Saldo amb la resta d'Espanya	aportació al creixement	0,4	0,0	0,1
Mercat de treball				
Nombre llocs de treball (3)	Milers de variació	96,5	85,6	66,7
Nombre llocs de treball (3)	% variació	2,9	2,5	1,9
Taxa d'atur estimat (EPA)	% s/població activa	6,6	6,4	6,1

(p) Previsions

(1) Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars

(2) Inclou la variació d'existències

(3) En termes equivalents a temps complet

Font: Departament d'Economia i Finances.

La situació actual d'aquestes dues àrees, i de l'economia internacional en general, dibuixa un panorama més incert que en altres moments pels factors que s'han esmentat. Tanmateix, dins de les hipòtesis de creixement indicades per a aquest entorn, hi ha prou elements com per establir un escenari de creixement de l'economia catalana per al 2008 en un 3%. Aquest serà fruit de la continuïtat del procés de desacceleració de la demanda interna, que situaria la seva aportació al creixement en 3,4 punts (enfront dels 4,3 previstos enguany), i d'una moderació de l'aportació negativa del sector exterior (que restaria 0,4 punts, enfront dels 0,6 previstos enguany). Es consolida, així, un patró de comportament més equilibrat entre aquests dos grans components i que afavoreix unes tensions inflacionistes menors.

D'entre els components de la demanda interna, cal destacar la dinàmica més pausada del consum privat (que augmentarà un 2,9%), que, d'altra banda, ja s'està manifestant aquest any. Factors com l'impacte acumulat del major cost del preu del diner i el menor ritme de creixement de l'ocupació previst per al 2008 permeten preveure la continuïtat en la moderació del consum privat. La política monetària del Banc Central Europeu durant aquest període pot, no obstant això, acabar modulant aquests resultats. D'altra banda, les despeses en consum de les administracions públiques es preveu que augmentaran el 2008 un 4,8%, després de la dinàmica més expansiva del 2007 derivada, en part, de l'ampliació de les despeses de la Generalitat en serveis bàsics d'ensenyament i educació per fer front a les necessitats derivades del creixement de la població. Aquest efecte es mantindrà el 2008, però tindrà un impacte menor.

La formació bruta de capital continuarà tenint un paper destacat, en especial gràcies al component de béns d'equipament, que creixerà, segons les previsions actuals, un 5,9%. Aquest comportament positiu s'afegeix al registrat en els darrers cinc anys i que ha permès a l'economia catalana millorar la seva capacitat productiva. La inversió en construcció, no obstant això, es veurà afectada pel fre en la construcció de nous habitatges i, tot i l'efecte moderador de la inversió pública en obra civil, es preveu un creixement del 2%, clarament per sota del dinamisme dels darrers anys.

Dins del capítol de la demanda externa, les previsions de les exportacions de béns i serveis són d'un creixement del 5,3%, lleugerament inferior al previst enguany i en línia amb la dinàmica d'estabilització prevista per al comerç mundial. Al seu torn, les importacions avançaran el 2008 un 5,4%, un ritme també inferior al ritme del 2007 per la moderació de la demanda interna. La dinàmica d'aquest dos components que determinen el saldo amb l'estranger situa l'aportació al creixement d'aquest en 0,5 punts negatius, una dècima millor que el registre previst per al 2007. Finalment, s'espera que els intercanvis amb la resta de comunitats autònomes milloraran una dècima l'aportació d'aquest any, gràcies a l'efecte que l'encariment de l'euro pot tenir en l'orientació comercial.

En consonància amb la moderació de l'activitat, la creació d'ocupació es veurà alentida i els llocs de treball en termes equivalents a temps complert augmentaran el 2008 un 1,9%, 6 dècimes per sota del 2007. Aquest creixement relatiu comportarà una creació neta de 66.700 nous llocs de treball (en termes equivalents a temps complert), la qual cosa, i atès l'escenari de moderació previst de la població activa, portarà a una taxa d'atur del 6,1%, que marcaria un rècord en més de 30 anys.